

למה בכלל לעסוק בחינוך פוליטי?

כמדריכים ואנשי חינוך אנחנו נתקלים לא פעם בדילמות שנוגעות לחינוך פוליטי בצופים, תנועת נוער ממלכתית, שחניכים החברים בה מחזיקים בתפיסות עולם שונות ומגוונות. תנועת הצופים חרטה על דגלה את חוסר ההשתייכות המפלגתית. כמדריכים בתנועה שאינה מכוונת לחנך את בני הנוער על פי קודים של מפלגה מסוימת אנו עומדים בפני דילמה: מצד אחד אנו רוצים שבני הנוער ינצלו את המפגש בתנועה לשיח עמוק ואידיאולוגי על נושאים חשובים ופוליטיים. אנו מאמינים שאם לא נקיים שיח עמוק שכולל דעות סותרות, שדן בסוגיות יסוד לחברה הישראלית, נעביר את המסר שהתחום הפוליטי הוא שלילי ואינו ראוי שיעסקו בו. ומן הצד השני, העיסוק בתכנים אלה עלול להביא לחינוך אידיאולוגי מפלגתי, כשמדריך שם לו למטרה לשכנע את חניכיו לאמץ עמדה מפלגתית כזו או אחרת. בכך המדריך מסכן את מעמד התנועה כתנועה הפתוחה לחניכים מרחבי כל הקשת הפוליטית כל עוד הם שומרים על חוקי המשחק הדמוקרטיים.

על כן, מצאנו לנכון לפרט שלושה עקרונות שיעזרו לנו לעסוק בתחום זה:

עיקרון החינוכיות

העיקרון החשוב ביותר, שמסביר כי המוטיבציה שלנו לעסוק בתכנים פוליטיים נובעת מרצון להעשיר ולהעמיק את תפיסותיהם, ידיעותיהם ודעותיהם של חניכי הצופים. עיקרון זה מדגיש את הדיאלוג הדמוקרטי, שבו אפשר וצריך לשמוע את דעותיהם של כל החניכים, ועל המדריך מוטלת האחריות לאפשר שיח זה. עיקרון זה מדגיש את השיח ואת גיבוש הדעה מתוך שלל אפשרויות, על פני השכנוע והיציאה לפעולה ללא הבנת המסר.

עקרון האיזון

עלינו לשאוף להציג לחניכינו **תמונה מאוזנת** ככל האפשר של הקונפליקט המוצג. כך לדוגמה, במקרה שנבחר לקיים פאנל בחירות - מוטלת עלינו האחריות שיופיעו נציגים של דעות ושל מפלגות שונות.

עקרון הממלכתיות

לא תוצג התנועה בכללה כבעלת עמדה מפלגתית כזו או אחרת. מתוך עקרון זה נגזרת אי השתתפות של התנועה כתנועה בהפגנות בעלות זהות מפלגתית.

